

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE II
Mojmírova 5, 040 46 Košice 1

Číslo: 1 Pv 685/16/8803-12
EEČ: 2-64-255-2018

Košice II 01.03.2018

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: trestný čin: úverový podvod podľa § 250a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 227/2005 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice II

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- trestný čin: úverový podvod podľa § 250a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 227/2005 Zbierky zákonov

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

-v Košiciach na ul. Pri Prachárni 4 v OC Cassovia dňa 20.08.2004 v presne nezistenom čase uzatvorila cestou obchodného zástupcu Datart Megastore úverovú zmluvu č. 3408119105, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 7990,-Sk (265,22 €) na nákup tovaru - 1 ks mobilného telefónu zn. Nokia 6.100, pričom okrem zloženej akontácie vo výške 1.598,-Sk (53,04,-Eur) následne uhradila ani jednu splátku úveru, pričom v žiadosti k úverovej zmluve uviedla nepravdivé údaje, že je zamestnaná u zamestnávateľa XXXXX Košice s čistým mesačným príjmom 10.500,-Sk (348,54 €), avšak v čase podpisu úverovej zmluvy nebola evidovaná v evidencii Sociálnej poisťovne ako platiteľ poisťného v žiadnej spoločnosti, čím takto svojim konaním spôsobila spol. XXXXX škodu vo výške 6392,-Sk (212,18 €),

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach II, ÚJaKP, OSV Košice, XXXXX, sp. zn. ORP-3025/1-OSV-K2-2006 zo dňa 11.08.2006 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX za prečin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 / Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Po skončení vyšetrovania a vyhodnotení skutkového stavu a vo veci zabezpečených listinných dôkazov, policajt PZ podal návrh na podanie obžaloby na obvineného.

Preskúmaním uvedeného návrhu i celého vyšetrovacieho spisu, najmä s poukázaním na to, že pri posudzovaní otázky, či obvinená XXXXX, rod. XXXXX naplnila znaky príslušného trestného činu, je nutné vziať do úvahy aj existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali obvinená a poškodený, som sa nestotožnila s predmetným návrhom a v rámci prokurátorského dozoru vykonávaného v prípravnom konaní v zmysle ustanovenia § 230 ods. 1 Trestného poriadku som dospela k právnomu záveru na odôvodnenosť zastaviť trestné stíhanie voči obvinenej XXXXX rod. XXXXX podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, nakoľko nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky realizovaného vyšetrovania, z ktorých vyplynulo, že konaním obvinenej XXXXX rod. XXXXX nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku po stránke objektívnej, nakoľko sa v danom prípade jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v civilnom konaní.

V rámci vyšetrovania boli vo veci vypočutí svedkovia XXXXX, ako aj vo veci boli zabezpečené listinné dôkazy, najmä úverová zmluva s prílohami a správy zo Sociálnej poisťovne a spol. XXXXX. Košice, ktorými bol preukázaný a ustálený priebeh skutkového deja tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti uznesenia.

Obvinená XXXXX rod. XXXXX vo svojej výpovedi priznala spáchanie skutku, svoje konanie oľutovala a tiež uviedla, že pri vybavovaní úveru jej pomáhal jej druh XXXXX, ktorý za ňu uhradil aj akontáciu vo výške 1598,-Sk /53,04 €/ . Dohodli sa, že telefón od nej odkúpi za sumu 2000,-Sk a on bude splácať aj úver. Peniaze použila pre osobnú potrebu.

Splnomocnený zástupca poškodeného XXXXX vo svojich výpovediach zhodne uviedli, že obvinená XXXXX rod. XXXXX uzavrela v OC Cassovia cestou obchodného zástupcu Datart Megastore dňa 20.08.2004 zmluvu o úvere, v ktorej uviedla nepravdivé údaje ohľadom svojho zamestnania, a to že je zamestnancom spol. XXXXX Košice. Na podklade týchto údajov jej bol poskytnutý úver vo výške 7990,-Sk (265,22 €) na nákup mobilného telefónu zn. Nokia 6.100, pričom pri podpise zaplatila akontáciu vo výške 1598,-Sk (53,04 €).

Predajca, ktorý uzatváral zmluvu, vizuálne overil pravdivosť predložených dokladov, a to OP, následne bola spísaná žiadosť o úver a elektronicky zaslaná žiadosť spol. XXXXX a po schválení žiadosti o zaplatení akontácie bol obvinenej vydaný tovar.

Z úverovej zmluvy č. 3408119105 zo dňa 20.08.2004 uzavretej medzi poškodeným spol. XXXXX ako veriteľom a obvinenou XXXXX ako dlžníkom vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 7.990,-Sk (265,22 €) na nákup mobilu zn. Nokia 6.100, pričom celková cena úveru predstavovala sumu vo výške 6.392,-Sk (597,19 €), ktorú sa obvinená zaviazala splatiť v 12 mesačných splátkach vo výške 661,-Sk (21,94 €) poštovou poukážkou. Ako ďalej zo zmluvy vyplýva, obvinená XXXXX uhradila akontáciu vo výške 1598,-Sk (53,04 €) a uviedla, že je zamestnaná u zamestnávateľa spol. XXXXX s.r.o. Košice s čistým mesačným príjmom 10.500,-Sk (348,54 €).

Zo správy Sociálnej poisťovne je zrejmé, že obvinená XXXXX rod. XXXXX v čase podpísania úverovej zmluvy nebola evidovaná v evidencii Sociálnej poisťovne ako platiteľ poisťného v žiadnej spoločnosti.

Zo správy spol. XXXXX vyplýva, že obvinená v čase podpisu úverovej zmluvy nebola jej zamestnancom.

Zo zabezpečených listinných dôkazných prostriedkov vyplýva, že poškodená spol. XXXXX nepožadovala od obvinenej XXXXX rod. XXXXX žiadne doklady potvrdzujúce rozhodné skutočnosti preukazujúce jej bonitu a zamestnanie.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórných znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa §250a ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku kto vyláka od iného úver alebo záruku na úver tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí škodu nie nepatrnú alebo získa pre seba prospech nie nepatrný, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

Podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266,-€.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel a poškodený

a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť inak ako tak, že poškodená spol. XXXXX ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrany svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si neoverila ľahko dostupné informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutí úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania poškodená spol. XXXXX. pri poskytnutí úveru vychádzala len z tvrdení obvinenej XXXXX rod. XXXXX pričom žiadne iné dodatočné informácie od obvinenej k jej finančnej situácii nevyžadovala (predložením dokladov súvisiacich s jeho zamestnaním, a to pracovnej zmluvy, potvrdenia o príjme, resp. výplatnej pásky) a ani si tieto informácie žiadnym spôsobom nezisťovala (či obvinená je zamestnancom tejto spoločnosti). Je pritom nepochybné, že disponuje dostatkom kvalifikovaného personálu a ďalších prostriedkov, aby pri zachovaní potrebnej opatrnosti tieto informácie získala. Navyše ako vyplýva z obchodného registra, poškodený sa venuje podnikateľskej činnosti poskytovania úverov od roku 2001, a preto musí mať dostatok skúsenosti s tým, ako hodnoverne posúdiť platobnú schopnosť žiadateľa o úver a tým predísť, resp. v čo najväčšej miere minimalizovať riziko nesplácania úverov. Poškodená spol. XXXXX tak vedome riskuje, pokiaľ takýmto spôsobom poskytuje úvery pravdepodobne vedená snahou o dosiahnutie, čo najväčšieho objemu obchodov. Potom by však bolo v rozpore s princípmi, na ktorých je založený právny štát, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a záujmov. Trestným postihom nie je predsa možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví určené k ochrane majetkových práv a záujmov.

V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo osebe, považovať za „vedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho

zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Na základe uvedeného mám za to, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečin úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti, pričom poškodená spoločnosť mohla jednoducho odhaliť nepravdivosť údajov uvádzaných obvinenou, avšak za týmto účelom nevykonala žiadnu aktivitu, nakoľko tú vykonala až potom, čo obvinená nesplácala úver.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Gabriela Andrásiová
prokurátorka